

2691

3052
SPRAWOZDANIE

I WYDAWNICTWO
WYDZIAŁU TOWARZYSTWA OPIEKI
NAD POLSKIMI ZABYTKAMI
SZTUKI I KULTURY
ZA ROK 1908

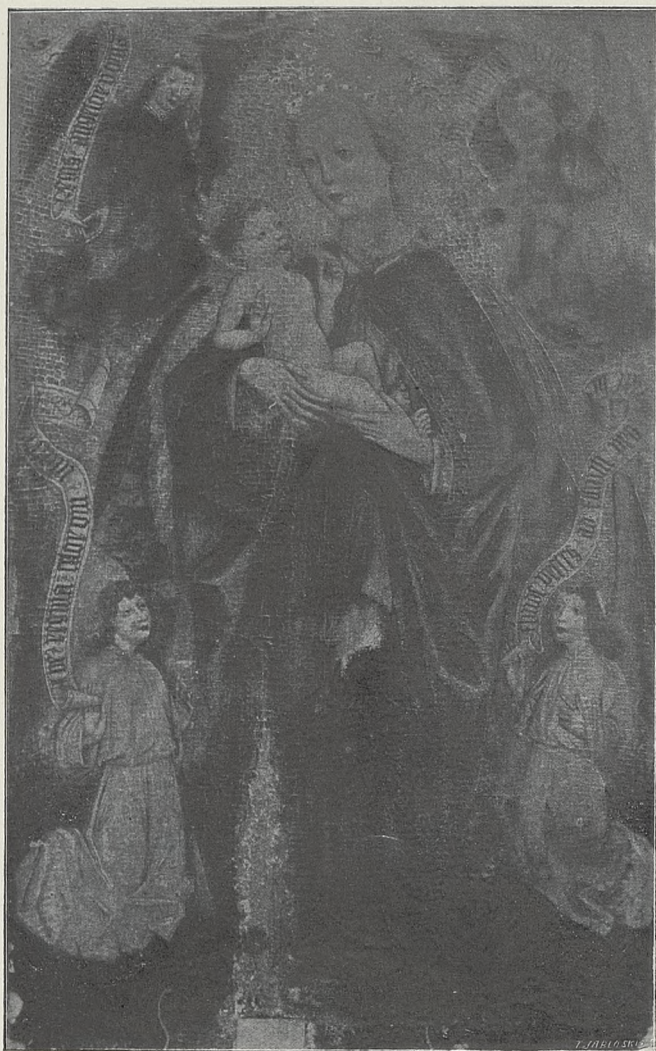

KRAKÓW — NAKŁADEM TOWARZYSTWA
DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI — 1909.

7052

MADONNA Z DZIECIĄTKIEM JEZUS I ANIOŁKAMI
W KOŚCIELE KLASZTORNYM OO. CYSTERSÓW W SZCZYRZUCY.

PROF. DR. JERZY MYCIELSKI.

OBRAZ MADONNY Z DZIECIĄTKIEM W SZCZYRZYCU.

W kościele klasztoru OO. Cystersów w Szczyrcy znajduje się obraz, przedstawiający Madonnę z dzieciątkiem w otoczeniu Aniołów. N. M. Panna ubrana w białą suknię i płaszcz szafirowy ze złotem obszyciem, stoi na kwiecistej, subtelnie malowanej łące. Dzieciątko w lewym ręku trzyma różę. Tło złote. Typ jasnowłosej Madonny jest bardzo ładny i delikatny. Obraz ten, malowany na drzewie, pochodzi z lat 1510—1515; powstał prawdopodobnie w jednym z krakowskich cechowych warsztatów i należy do grupy, którą tworzą znane obrazy z Przeworska, Nowosielec i Dębna.

Towarzystwo uchwaliło niniejszy obraz odrestaurować własnym kosztem w pracowni prof. Wł. Pochwałskiego w Krakowie.

PROF. DR. JERZY MYCIELSKI.

PIERWSZY OBRAZ RUBENSA W POLSCE.

W kościele św. Mikołaja w Kaliszu, fundowanym w XIII w. przez księcia Bolesława Pobożnego i jego żonę Jolantę, przebudowanym następnie w szlacheckim gotyckim stylu za Kazimierza Wielkiego i Kanonikom Regularnym oddanym, znajduje się od końca pierwszej ćwierci XVII w. we wspinałym barokowym wielkim ołtarzu znacznych rozmiarów obraz olejny. W ciągu minionego wieku uchodził on na miejscu za utwór Rubensa, ale po za Kaliszem i jego okolicą nie wiadano o nim prawie. Z okazji dopiero odnowienia go dosyć lichego po r. 1850, przypominano go sobie nieco więcej w Królestwie. Ukazywały się o nim w »Kaliszaninie«, w »Kłosach«, w »Kuryerze Warszawskim« bezwartościowe artykuły dziennikarskie, a wśród nich jedynie większą wartość merytoryczną odznacza się praca p. Alfonsa Parczewskiego z Kalisza. Naukowo jednak ani pod względem historycznym ani artystycznym utwór ten dotąd zbadany nie został. Oto rezultat moich badań, nad nim dokonanych, z bardzo znaczną

ZDJĘCIE Z KRZYŻA.

OBRAZ RUBENSA W KOŚCIELE ŚW. MIKOŁAJA W KALISZU.

pomocą ks. kanonika Jana Sobczyńskiego, obecnego proboszcza kościoła św. Mikołaja w Kaliszu.

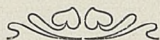
Obraz przedstawia »Zdjęcie z krzyża« i jest niezawodnie autentycznym dziełem Piotra Pawła Rubensa z r. 1621. Wraz z przepysznym barokkowym złożonym ołtarzem fundował go w tymże roku Piotr Żeromski, sekretarz królewski, później kuchmistrz koronny i starosta bydgoski, zmarły w Krakowie w r. 1633. Żeromski, rodem z Kaliskiego, wychowany starannie w Rzymie, posiadający kilka języków, był jednym z ulubionych dworzan Zygmunta III i król posyłał go często w różnych legacyach za granicę. Z listopadowego sejmu r. 1620 wysłany znów został Żeromski w sprawie uzyskania subsydyów na wojnę turecką do Flandryi, gdzie namiestnikiem był wówczas Albrecht, arcyksiążę austriacki. Subsydyów nie uzyskał, ale nabył w pracowni Rubensa w Antwerpii wspaniałe »Zdjęcie z krzyża«, które napewne wiosną r. 1621 do Kalisza przywiózł. Nieledwie współczesnym dokumentem stwierdzony jest ten fakt i autentyczność obrazu. Wizytacja kościoła św. Mikołaja w Kaliszu, dokonana 26 listopada r. 1639 przez Stanisława Żychowicza, archidyakona kaliskiego, w imieniu arcybiskupa gnieźnieńskiego, której współczesny rękopis znajduje się w archiwum kościelnym, stwierdza powyższe fakty niezbitcie. Dokument ten jest źródłem współczesnym Rubensowi, który umiera dopiero w r. 1640, a współczesnym także w znacznej mierze Żeromskiemu i duchowieństwu, z nim w stosunkach będącemu.

Obraz, malowany na płótnie, ma wysokości 3 m. 20 cm., szerokości 2 m. 12 cm. Grupa, wspaniale ułożona, składa się z pięciu osób. Przepyszne ciało Chrystusa zdejmują z krzyża Józef z Arymatei i św. Jan, na prawo stoi przeduczna postać Madonny, u stóp krzyża klęczy z rękoma

w górę wyciągniętemi św. Marya Magdalena. Utwór należy do drugiej z rzędu grupy nieco późniejszych »Zdjęć z krzyża« Rubensa. Do grupy pierwszej, przedewszystkiem dramatycznej, złożonej z osób 9, obok naczelnego arcydzieła w katedrze w Antwerpii z r. 1612, zaliczyć należy aż po rok 1615 obrazy z Saint Omer, z Lille i z Valenciennes.

Grupę drugą, raczej liryczną, pełną smutku i spokoju, reprezentowały dotąd obrazy w kościele św. Jana Ewangelisty w Arras, oraz w katedrze tamtejszej. Max Rooses, najznakomitszy dziś badacz Rubensa, uważa pierwszy z tych obrazów za dzieło uczniów Rubensa, dokonane około r. 1625, przez mistrza tylko miejscami retuszowane, obraz drugi za całkiem zepsuty, nieoryginalny utwór. Okazuje się po powyższych dowodach niezbicie, że »Zdjęcie z krzyża« w Kaliszu jest oryginałem tej drugiej grupy. Obraz jest co do układu identyczny z obrazem w Arras, ale wyższym odeń o 40 cm. a szerszym o 7 cm.; barwy szat Madonny i Józefa z Arymatei są również w obrazie kaliskim odmienne i mają charakter o wiele więcej za oryginałem świadczący, jak na obrazie w Arras. Cała technika wreszcie, szeroka i nad wszelki wyraz płynna, świetny koloryt, oraz nastrój ogólny arcydzieła, wszystko to świadczy, że obraz kaliski jest utworem oryginalnym antwerpskiego mistrza, niezawodnie pierwszym, który do Polski przybył. Późniejsze stosunki Polaków z Rubensem i z artystami Flandryi zaczynają się dopiero od r. 1624, mianowicie od znanej podróży królewicza Władysława Wazy do Brukselli i Antwerpii.

Do przyszłego odrestaurowania tego obrazu Towarzystwo uchwaliło przyczynić się datkiem w kwocie 100 rb. sr. (252 kor.).

SPRAWOZDANIE

Towarzystwa opieki nad polskimi zabytkami sztuki i kultury
za rok 1908.

Dnia 14 marca 1908 roku odbyło się siódme doroczne Walne zgromadzenie członków Towarzystwa.

W zastępstwie nieobecnego Prezesa Prof. Dra Jerzego hr. Mycielskiego, posiedzenie zagał wiceprezes Dr. Adam Bogusz, streszczając w swem przemówieniu działalność Wydziału Towarzystwa za rok 1907.

Walne zgromadzenie przekazało Wydziałowi następujące wnioski p. Dra Adolfa Sternschussa: *a)* utworzenie Komisji propagandy w kraju (zwłaszcza pod postacią odczytów), *b)* powołanie do życia Komisji dla przeprowadzenia ustaw konserwatorskich, *c)* ograniczenie kosztów wydawnictwa i administracji do minimum.

Z kolei przystąpiono do wyboru nowego Wydziału, w którego skład weszli: Dr. Adam Bogusz, Stanisław Cecha, Dr. Adam Chmiel, Prof. Dr. Józef Flach, Dyrektor Zygmunt Hendel, Dr. Franciszek Klein, Stefan Komornicki, Dyr. Dr. Feliks Kopera, Leonard Lepszy, Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski, Józef Onyszkiewicz, Dr. Julian Pagaczewski, Dr. Nikodem Pajzderski, Stanisław Turczyński, Ks. Kanonik

Dr. Czesław Wądolny, Ignacy Wentzel, Kazimierz Wyczyński, Stanisław Zarewicz. Członkami komisji rewizyjnej wybrano pp. Wacława Anczyca i Józefa Strzyżowskiego.

Dalszy ciąg Walnego Zgromadzenia wypełnił odczyt Dr. Nikodema Pajzderskiego, p. t. »Zamek w Tęczynie pod Krakowem«.

Nowo wybrany Wydział ukonstytuował się jak następuje: Prezesem wybrany został przez akklamację Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski, wiceprezesami Ks. Kanonik Dr. Czesław Wądolny i Dr. Adam Bogusz, sekretarzami Dr. Nikodem Pajzderski i Stanisław Turczyński, skarbnikiem Józef Onyszkiewicz. Do Komisji propagandy wybrano: Dra Adama Bogusza, Prof. Dra Józefa Flacha, Stefana Komornickiego, Dr. Nikodema Pajzderskiego, Stanisława Zarewicza. W skład Komisji dla przeprowadzenia reformy ustaw konserwatorskich weszli: Dr. Adam Bogusz, Dr. Adam Chmiel, Kazimierz Wyczyński z łona Wydziału; z po za Wydziału: Prof. Dr. Włodzimierz Demetrykiewicz, Dr. Adolf Sternschuss, Dr. Stanisław Tomkowicz. Dla przeprowadzenia restauracji portretów biskupów krakowskich w krużgankach kościoła OO. Franciszkanów wybrano Komisję, do której weszli: Dr. Adam Bogusz, Stefan Komornicki, Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski, Dr. Nikodem Pajzderski, Stanisław Turczyński.

Jedną z ważniejszych spraw, które Wydział się zajmował, była oddawna ciągnąca się i dotąd nierozwiązana ostatecznie sprawa zabudowań obok kościoła św. Idziego. Wydział rozwijał od lipca r. 1908 energiczną akcję, starając się zapomocą memoriału i pism do Rady miasta wpłynąć na zmianę kontraktu, zawartego między Gminą a OO. Dominikanami. Początkowo Wydział działał oddzielnie, następnie po przystąpieniu do »Związku artystyczno-kulturalnych Towarzystw krakowskich«, w porozumieniu z nimi. Wobec nieprzejednanego stanowiska obecnych właścicieli,

wspomniane Towarzystwa postanowiły pokryć koszta restauracji tych domów. Wydział Towarzystwa opieki uchwalił na ten cel przeznaczyć jednorazowo 1000 koron i prócz tego, niezależnie od powyższej kwoty, dołączyć 100 koron złożonych przez jednego z członków Towarzystwa w r. 1905 na tymczasową konserwację, która w swoim czasie do skutku nie doszła. Uchwalono następnie wypłacić 2000 koron (w minimalnych ratach po 300 k.) w razie, jeśli restauracja zostanie podjęta. Wiadomo powszechnie, że akcja ta wywołała pomyślny zwrot zarówno w usposobieniu konwentu OO. Dominikanów, jak i Rady miasta i że po wykończeniu kosztorysów przez biuro budownictwa Magistratu, sprawa domów wejdzie na porządek dzienny pełnej Rady, która, należy się spodziewać, przychylnie wobec restauracji zajmie stanowisko.

Odnowienie portretów biskupów krakowskich w krużgankach OO. Franciszkanów, mimo środków, jakimi Towarzystwo na ten cel rozporządza, nie mogło przyjść do skutku w roku bieżącym; z powodu rozpoczęcia prac restauracyjnych w tychże krużgankach portrety są chwilowo niedostępne. Portrety Stanisława i Anny Oświęcimów, odnowione w pracowni Prof. Hausera w Berlinie, będą przedstawione na wystawie, która zostanie otwartą staraniem Prezesa na dochód Towarzystwa w lipcu r. 1909, poczem zostaną odesłane do kaplicy Oświęcimów kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie.

Wydział Towarzystwa uchwalił 100 rs. (252 kor.) subwencji na restaurację obrazu P. P. Rubensa, przedstawiającego »Zdjęcie z krzyża«, znajdującego się w głównym ołtarzu kościoła św. Mikołaja w Kaliszu. Niezaprzeczona autentyczność tego jedyne w naszym kraju dzieła wielkiego mistrza flamandzkiego została stwierdzoną przez Prezesa Towarzystwa Prof. Dra Jerzego hr. Mycielskiego na

podstawie osobistych badań i współczesnych dokumentów historycznych. Obraz jest umieszczony we współczesnym barokkowym drewnianym ołtarzu, w ostatnich czasach na olejno pomalowanym. Przywrócenie go do dawnego stanu wymaga szczegółowego badania, którem w przyszłości Towarzystwo zająć się zamierza.

Wydział Towarzystwa postanowił odnowić własnym kosztem w pracowni Prof. Pochwalskiego »Madonnę z Dzieciątkiem« z kościoła w Szczyrzycu, cenny obraz polskiego cechowego malarstwa, pochodzący z początku XVI wieku, malowany temperą na drzewie. Ponieważ ze względu na epokę i wyjątkowe staranne wykonanie obraz ten zasługuje na szczególną uwagę, postanowiono do niniejszego sprawozdania dołączyć jego reprodukcję z krótkim objaśnieniem.

Drugim obrazem, jakim się Wydział Towarzystwa zajmował, było »Ukrzyżowanie« (Chrystus na krzyżu wśród krajobrazu z modłącymi się postaciami Madonny i św. Jana), wedle pewnych danych prawdopodobnie oryginał Albrechta Altdorfera; stanowi on własność kościoła św. Marcina w Warszawie. Po przywiezieniu do Krakowa Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski zawiózł go do Berlina, gdzie Prof. Hauser obrazu do restauracyi nie przyjął, twierdząc (zupełnie słusznie), że został on, z wyjątkiem niektórych części, prawie do gruntu zmyty i przemalowany w ostatnich czasach, wobec czego powtórna restauracya jest niemożliwą.

W roku bieżącym Wydział Towarzystwa zajmował się w dalszym ciągu restauracyą kościoła św. Jakóba w Sandomierzu. Na skutek dalszych studyów, architekt p. Jarosław Wojciechowski przy badaniu murów kościoła zdołał odkryć nadzwyczaj ważne szczegóły, które przyczyniły się do zmiany pierwotnego projektu odnowienia. Odnosi się to w szczególności do ściany północnej nawy bocznej po obu stronach portalu. Po zupełnem zdjęciu tynków okazało się,

że znajdują się w tej ścianie trojakiemu rodzaju okna z epok po sobie następujących, w których to czasach widocznie zajmowano się nowymi adaptacjami kościoła. I tak mamy tam okno romańskie, okno nieco większe z czasów późnego romanizmu, a wreszcie okno gotyckie, pochodzące z początków XV wieku, które wiąże się z podniesieniem nawy południowej. Prócz tego znaleziono potwierdzenie dawnego istnienia dachów pulpityowych, widocznych na nawach bocznych w postaci pierwotnych dziur na belki. Na skutek tych odkryć warszawskie Towarzystwo opieki nad zabytkami przeszłości prosiło o wysłanie delegata naszego Towarzystwa na wspólne konferencye w Sandomierzu i Warszawie. Z powodu ważnych przeszkód delegat nasz mógł wziąć udział tylko w posiedzeniu w Warszawie. Posiedzenie wspólne z naszym delegatem, członkiem Wydziału architektem p. Kazimierzem Wyczyńskim odbyło się dnia 28 grudnia 1908 r., na które to posiedzenie p. Jarosław Wojciechowski dostarczył nadzwyczaj obfitego materiału rysunkowego zdjęć i projektów architektonicznych. Po wyczerpującej dyskusyi ujęto projekt odnowienia w 13 punktów i postanowiono protokół z tego posiedzenia wraz z niektórymi rysunkami przesłać krakowskiemu Towarzystwu. Na ostatniem posiedzeniu Wydziału dnia 10 marca 1909 r. zreferował ten protokół p. Kazimierz Wyczyński, poczem wszystkie wnioski warszawskiego Towarzystwa zostały jednogłośnie z uznaniem przyjęte.

Na jednym z posiedzeń Wydziału przedstawił Dr. Nikodem Pajzderski memoriał w sprawie odnowienia uczelni w Tarnowie, niegdyś filii Wszechnicy Jagiellońskiej, znajdującej się w najbliższem sąsiedztwie katedry. Szkoła ta, jednopiętrowy dom, zbudowany około r. 1530, którego ślady pięknej architektury zachowały się w charakterystycznych obramieniach ciosowych przy odrzwiach i oknach,

wykazujących wielkie pokrewieństwo z zabytkami krakowskimi, znajduje się obecnie w wielkim opuszczeniu. Ewentualne zburzenie tego zabytku, wypływające z jego obecnego stanu, byłoby niepowetowaną stratą dla historii polskiego budownictwa, a gotycka katedra, z natury rzeczy wymagająca estetycznego i stylowego otoczenia, straciłaby na ogólnym widoku. Odnowiony zaś w duchu i charakterze swego czasu mógłby się stać ozdobą miasta, a przede wszystkim pomieścić cenne zbiory muzeum dyecezyjalnego w Tarnowie. Muzeum tarnowskie, posiadające najbogatszą w kraju kolekcję polskiego cechowego malarstwa, prócz tego cenne zbiory tkanin i haftów, wymaga koniecznie odpowiedniejszego, niż dotychczasowe, pomieszczenia. Przez wykonanie powyższego projektu, przez adaptację odrestaurowanej uczelni do celów muzealnych, stworzono by godne pomieszczenie dla dalszych wciąż napływających dzieł sztuki, tłoczących się dziś w ciasnej sali Seminarium duchownego.

W sprawie nabycia drogą składek za inicjatywą Towarzystwa rękopisu, należącego poprzednio do archiwum Kapituły krakowskiej, przywiezionego w r. 1908 do Krakowa przez agenta antykwaryatu Hiersemanna w Lipsku, członek Wydziału p. Adam Chmiel, archiwaryusz m. Krakowa, który rękopis ten widział i zbadał, dał następujące wyjaśnienie.

Rękopis: »Decreta concilii Basiliensis«, obejmujący protokoły posiedzeń Soboru bazylejskiego 1—43 (z lat 1439—1441), sporządzony współcześnie na żądanie kardynała Oleśnickiego, w treści swojej zawiera dekreta drukowane już w r. 1499 (Mansi: Concil. Coll.). Literatura i dekreta soboru bazylejskiego są szczegółowo opracowane a kodeks ten nowego materiału nie przynosi.

Pisany na pergaminie ma tylko dwa skromne malowane inicjały kolorowe i na 1 str. mały, nieszczególnie

malowany herb Oleśnickiego: Dębno. Oprawa rękopisu nader prosta, z końca XVI w., w tekturę i skórę brunatną ze skromnym ornamentem roślinnym. Karty są paginowane ręką XVIII wieku i z tego też czasu pochodzą trzy korony — herb Kapituły krakowskiej, wyciśnięte na przedniej okładce.

Rękopisu tego niema zapisanego w inwentarzu Kapituły z pocz. XIX w. — co prawda niezupełnym — również nie ma go w Katalogu rękopisów kapitulnych zrobionym przez X. Ign. Polkowskiego (Kraków 1884). Widocznie już X. Polkowski rękopisu tego w archiwum kapitulnym nie zastał, nie ma też na rękopisie żadnych znaków, które X. Polkowski na każdym rękopisie czynił.

Dodać należy, że na kodeks ten nałożył p. Hiersemann nadzwyczaj wygórowaną cenę 4.200 marek. Ponieważ kodeks pod względem artystycznym i historycznym nie przynosi nowego materiału, a wartość jego jest wyłącznie pamiątkową, wniosek ewentualnego wykupienia go za inicjatywą Towarzystwa nie uzyskał approbaty w Wydziale.

Na ostatniem posiedzeniu Wydział zajmował się sprawą odnowienia pomnika Andrzeja Stadnickiego, znajdującego się w krużgankach kościoła OO. Dominikanów w Krakowie. Restauracja, polegająca jedynie na uzupełnieniu brakujących części, zostanie przeprowadzoną w roku bieżącym kosztem rodziny hr. Stadnickich, pod kierownictwem Wydziału Towarzystwa.

Poruszona w zeszłym roku sprawa szpecenia i niszczenia napisami ruin przez zwiedzających gości, a zwłaszcza przez młodzież szkolną, dzięki inicjatywie Komisji propagandy została uwieńczoną pomyślnym rezultatem. Mianowicie Rada szkolna wydała okólnik, nakładający profesorom obowiązek czuwania nad wycieczkami i majówkami młodzieży w celu zapobieżenia tak niekulturalnym upodobaniom.

Komisya dla przeprowadzenia ustaw konserwatorskich odbyła jedno posiedzenie, na którem polecono p. Dr. Adolfowi Sternschussowi jako referentowi i p. Prof. Dr. Włodzimierzowi Demetrykiewiczowi jako korreferentowi przeprowadzenie wstępnych prac do projektu ustaw. Referenci mają działać w porozumieniu z p. Dr. Józefem Muczkovskim, który wykonywa analogiczną pracę z ramienia Grona konserwatorów Galicyi zachodniej. Należy się spodziewać, że te połączone usiłowania wydadzą wkrótce pomyślne wyniki i pozwolą rozpocząć akcyę w kierunku przeprowadzenia koniecznych zmian w dotychczasowej ustawie konserwatorskiej.

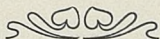
Na wniosek p. Kazimierza Wyczyńskiego uchwalono wyznaczyć i wstawić do budżetu na rok przyszły kwotę 500 koron na oczyszczenie z roślinności i podtrzymanie rozpadających się murów zamku tyńskiego pod Krakowem.

Dzięki interwencyi Prezesa Prof. Dra Jerzego hr. Mycielskiego galerya portretów rodu ks. Radziwiłłów w Nieświeżu, zawierająca dzieła pierwszorzędnych malarzy, zostanie odnowioną w pracowni Prof. Pochwalskiego w Krakowie. Część obrazów w liczbie trzydziestu przywieziono już do Krakowa. W miarę odnawiania portrety będą wystawiane na wystawach Towarzystwa.

Wiceprezes Towarzystwa Ks. Kanonik Dr. Czesław Wądołny podniósł ważną sprawę, tyczącą się inwentaryzacyi i ratowania zabytków i dzieł sztuki w naszych kościołach na prowincyi. Wniosek, polegający na uchwaleniu pewnej kwoty pieniężnej na podróże delegatów Towarzystwa, został jednomyślnie przez członków Wydziału przyjęty i na razie postanowiono wpisać do budżetu na rok przyszły na ten cel 500 koron.

Przykładem lat ubiegłych, staraniem Prof. Dra Jerzego hr. Mycielskiego urządzono na dochód Towarzystwa dwie

wystawy obrazów dawnych malarzy polskich i obcych w osobnej sali krakowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Obejmowały one dzieła Triciusa, Bacciarellego, Marteau, Grassi'ego, Stattlera, Suchodolskiego, Vouet'a, Fügera i t. d. Obrazy te w znacznej części zostały bardzo starannie odnowione w pracowni Prof. Pochwalskiego. Wystawy przyniosły Towarzystwu czystego dochodu 500 koron.

ZAMKNIĘCIE KASOWE

za rok 1908.

WPŁYWY:

Pozostałość z roku 1907	5.041 K. 21 h.
Wkładki członków z roku 1908	1.054 » 06 »
Subwencya rządowa z roku 1908	2.000 » — »
Zrealizowany częściowo procent	5 » 96 »
Dochód z wystawy urządzonej staraniem Prezesa Dra Jerzego hr. Mycielskiego	500 » — »
Razem . . .	<u>8.601 K. 23 h.</u>

WYDATKI:

Podróże w sprawach ochrony zabytków . .	20 K. — h.
Wydatki w sprawie restauracyi kościoła w Sandomierzu	3 » 82 »
Koszta publikacyi	240 » — »
Wydatki administracyjne	450 » 95 »
Razem . . .	<u>714 K. 77 h.</u>

POZOSTAŁOŚĆ NA ROK 1909:

Fundusz zapasowy: Książ. Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 232266	1.500 K. — h.
» restauracyi kościoła św. Idziego Książ. Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 263246	100 » — »
» restauracyi portr. bisk. krak. Książ. Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 239881	606 » 92 »
» obrotowy: w gotówce	93 » 48 »
» na Książ. Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 230595	416 » 08 »
» na Książ. Poczt. K. O. Nr. 94391	167 » 42 »
» na Ks. Żivn. Bank. Nr. 6406/6646	5.002 » 56 »
Razem . . .	<u>7.886 K. 46 h.</u>

Kraków dnia 3 lutego 1909 r.

W. Anczyc mp.

J. Strzyżowski mp.

CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA.

IŁOŚĆ CZŁONKÓW:

Członek honorowy	1
Członków założycieli	4
Członków wspierających	5
Członków zwyczajnych	175
Członków nadzwyczajnych	9
Razem	194

WYDZIAŁ TOWARZYSTWA NA ROK 1908.

Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski, prezes
Dr. Adam Bogusz } wiceprezesa
Ks. Dr. Czesław Wądołny }
Stanisław Turczyński } sekretarza
Stefan Komornicki }
Józef Onyszkiewicz, skarbnik
Stanisław Cercha
Dr. Adam Chmiel
Prof. Dr. Józef Flach
Dyr. Zygmunt Hendel
Dr. Franciszek Klein
Dyr. Dr. Feliks Kopera
Leonard Lepszy

Dr. Julian Pagaczewski
Dr. Nikodem Pajzderski
Kazimierz Wyczyński
Ignacy Wenzel
Stanisław Zarewicz

CZŁONEK HONOROWY

Prof. Dr. Sokołowski Maryan, Radca Dworu

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE

(z wkładką jednorazową 300 kor.):

Chrzanowski Bronisław, Tuczapy, gub. lubelska
Prof. Dr. Kostanecki Kazimierz, Kraków
† J. E. hr. Połocki Andrzej, c. k. Namiestnik, Lwów
Biblioteka Kórnicka

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

(z wkładką roczną 40 kor.):

Chrzanowska Wanda, Tuczapy, gub. lubelska
Chrzanowska Ksawera, Tuczapy, gub. lubelska
Czapska hr. Emerykowa, Stańków
† Krasiński hr. Adam, Ordynat, Warszawa
Rakowski Ludwik, Dobużek, gub. lubelska

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

(z wkładką roczną 10 kor.):

Anczyce Wacław, Kraków
Antoniewicz-Bołoz Jan, prof. Dr,
Lwów

Badeni hr. Stan. Henryk, Koropiec
Badeniowa hr. Kazimierzowa, Busk
Bandurski Władysław, X. Biskup
Dr, Lwów
Bieńkowski Bogumił, Dr, Lwów
Bieńkowski Piotr, prof. Dr, Kraków

Binder Wilhelm, Dr, Wiedeń
Bogusz Adam, Dr, Kraków
Branicka hr. Julia, Sucha
Branicki hr. Władysław, Sucha

Cercha Stanisław, Kraków
Chamiec Ksawery. Warszawa
Chelmiński Władysław, Strychowce
Chmiel Adam, Dr, Kraków
Chrzanowski Jan, Tuczapy

Cieński Tadeusz, Pieniaki
 Czarkowska Zenobia, Chmielów
 Czartoryski ks. Adam, Sieniawa
 † Czartoryski ks. Zdzisław, Sielec

† Dębicki hr. Ludwik, Kraków
 Dembowski Ignacy, wiceprezes
 Rady Szkoln., Lwów
 Dobrowolski Nałęcz Marcin, Dr,
 Kraków
 Drohojowski hr. Stan., Czorsztyn

Federowski Michał, Podole
 Fedorowicz Adam, Dr, Delegat
 Namiestnictwa, Kraków
 Flach Józef, prof. Dr, Kraków

Garapich Michał, Kraków
 Górská Janina, Kamieniec Podolski
 † Górski Konstanty, prof. Dr,
 Kraków

Górzyński Władysław, ks. kanonik,
 Włocławek
 Greim Michał, Kamieniec Podolski
 Grodzicki Wojciech, Równa
 Gumowski Maryan, Dr, Kraków

Halban Alfred, prof. Dr, Lwów
 Hausner Witold J. E., Dr, Prezy-
 dent Sądu, Kraków
 Hendel Zygmunt, Dyr., Kraków
 Horoch br. Ludwik, Warszawa
 Horodyńska Zbigniewowa, Zby-
 dniów
 Horodyski Kazimierz, Dubica

Iwański Jan, Gardzience

Jakubowski Maciej, prof. Dr,
 Kraków
 Janowski Aleksander, Warszawa

Jarocki Stanisław, Wilno
 Jaroszyński Antoni, gub. podolska
 Jurjewicz Mieczysław, Kraków

Kapuściński Władysław, Dr, Ty-
 szowce

Karpiński Alfons, Kraków
 Karpiński Władysław, Roknianka
 Kiciński Tadeusz, Tyszowce
 Kielczewski Seweryn, Dołhobyczów
 Kieszkowski Jerzy, Dr, Wiedeń
 Kisielnicki Włodz., gub. lubelska
 Klecki Leon, prof. Dr, Kraków
 Klein Franciszek, Dr, Kraków
 Klukowski Rafał, gub. podolska
 Kobierzycki Józef, Gródek Podolski
 Komornicki Stefan, Kraków
 Komorowski hr. Stefan, ks. kanonik,
 Ołomuniec

Konopka br. Jan, Breń
 Kopera Feliks, Dr, Dyr., Kraków
 Kosiński Kajetan, Kraków
 Kraszewski Krzysztof, Wisznice
 Kraushar Aleks., mec., Warszawa
 Kruszewski Juliusz, gubernia gro-
 dzieńska

Krzesz-Męcina Józef, Kraków
 Kulczycki Aureli, gub. podolska
 Kurnatowska Alina, gubernia war-
 szawska

Lanckoroński hr. Karol, J. E., Rozdół
 Laudie Janina, Warszawa
 Laudie Juliusz, Warszawa
 Laskowski Franciszek, Kiwatyce
 Lenartowicz Leon, Warszawa-Praga
 Leopold Józef, Rzepiszew
 Lepszy Leonard, Kraków
 Lubomirska ks. Andrzejowa, Prze-
 worsk

Łęcka Eugenia, Warszawa
 Łomnicki Władysław, Dr, Kamie-
 niec Podolski

Michałowski hr. Józef, Dobrzechów
 Miłkowski Zygmunt, Zürich
 Morawski Zdzisław, radca dworu,
 Wiedeń

Mniszek hr. Tytus, Żagłówka
 Mniszek hr. Zygmunt, Żagłóws
 Muczkowski Józef, Dr, Kraków
 Mussil Franciszek, Dr, Kraków
 Mycielski hr. Jan, Przeworsk
 Mycielski hr. Jerzy, prof. Dr, Kraków
 Mycielski hr. Stanisław, Borynicze
 Mycielski hr. Władysław, Łuczanowice

Onyszkiewicz Józef, Kraków
 Osiński Kazimierz, Przemysł

Pagaczewski Julian, Dr, Kraków
 Pajzderski Nikodem, Dr, Kraków
 Parczewski Alfons, Kalisz
 Pareński Stan., prof. Dr, Kraków
 Petelenz Iguacy, Dr, Kraków
 Piniński hr. Leon, J. E., Lwów
 Piniński hr. Stanisław, Grzymałów
 Podwin Adam, X., Kraków
 Półczyńska-Janta Helena, Komorza
 Półczyński-Janta Leon, Wysoka
 Półczyński-Janta Roman, Poznań
 Potocki hr. Franciszek, Kraków
 Potocka hr. Małgorzata, Kraków
 Pruszyński Józef, Kraków

Rada powiatowa, Bochnia
 » » Brzesko
 » » Gorlice
 » » Grybów
 » » Przemysłany

Rada powiatowa, Rawa Ruska
 » » Sokal
 » » Tarnopol
 » » Trembowla
 » » Złoczów
 Raczyński hr. Edward, Kraków
 Radziwiłł ks. Dominik, Balice
 Radziwiłł ks. Hieronim, Balice
 Radziwiłłowa ks. Ferdynandowa,
 Berlin
 Radziwiłłowa ks. Maciejowa Róża,
 Sichów
 Reisky br. Artur, Dr, Drzewica
 Rybicki Stanisł., Radca Dw., Lwów

Sala Oktaw, Zabłocie
 Sapięha ks. Paweł, Rawa Ruska
 Sare Józef, Kraków
 Sarna Władysław, X., Szebnie
 Schnell Oskar, Firlejówka
 Siemieńska hr. Stanisławowa, Cho-
 rostków
 Sierakowski hr. Adam, Waplewo
 Sobieszczański Zygm., gub. lubelska
 Sokołowski August, Dr, Kraków
 Sołtysik Tomasz, Dyr., Kraków
 Stębowska Konstancya, Kraków
 Sternschuss Adolf, Dr, Kraków
 † Świekowski Em., Dr, Tokarówka
 Szembek hr. Jan, Kraków
 Szembekowa hr. Zygm., Kraków
 Szuman Maryan, Gołuchów
 Szybalski Mieczysław, Kraków
 Szymanowski Wacław, Kraków
 Szymberski Piotr, Kraków

Tarnowska hr. Adamowa, Londyn
 Tarnowska hr. Zdzisławowa,
 Dzików
 Tarnowski hr. Hieronim, Rudnik

Tarnowski hr. Jan, Chorzelów
Tarnowski hr. Juliusz, Końskie
Tarnowski hr. Stanisław, J. E.,
Prof. Dr, Kraków

† Tarnowski hr. Wład., Śniatynka
Tarnowski hr. Zdzisław, Dzików
Tomkowicz Stanisław, Dr, Kraków
Turczyński Stanisław, Kraków
Tyszkiewicz hr. Edward, Płużne

Uziembło Henryk, Kraków

Wądolny Czesł. X. Prał., Dr, Kraków
Weysenhof Henryk, Rusakowicze
Wentzel Ignacy, Kraków

Witanowski Michał, Kłodawa
Wyczyński Kazimierz, Kraków
Wysocki Antoni, Kraków

Zakrzewski Zdzisław, X. Proboszcz,
Golejewko

Zakliczyna Henryka, Kraków

Zaleski Dyonizy, Paryż

Zaleski Ludwik, Kumanów

Zamoyski hr. Andrzej, Podzamcze

Zarewicz Stanisław, Lwów

Zubrzycki S. Jan, Dr, Kraków

Żebrowski Bogdan, Ruda

Żeleński Henryk, Lwów

CZŁONKOWIE NADZWYCZAJNI

(z wkładką roczną 4 kor.):

Abakanowiczówna Zofia, Obłę-
gorek

Boniecki Michał, Warszawa

Ettinger Paweł, Moskwa

Faucher Aleksandra, Paryż

Gorecki Ludwik, Dr, Paryż

Horodyski Julian, Kraków

Mickiewicz Józef Rafał, Paryż

Mickiewicz Władysław, Paryż

Paklewski-Koziół Witold, Kraków

